

प्रीयन्ते विधिवत् पितरो ऋषाम् । हो मासौ मत्सं-
 मासेन त्रीन्मासान् हरिष्येन ह । कौरवेष्वपि चतुरः
 शाकुनेनाथ पञ्च वै । पञ्चमासान् क्षाममासेन पार्षतेन
 च सप्त वै । ऋतवेणस्य मासिन रौरवेण नवैव ह ।
 दश मासांस्तु तृप्यन्ति वराहकहिषाभिधैः । शशजूर्म-
 योस्तु मांसेन मासानेकादशैव ह । संवत्सरन्तु गव्येन
 पयसा पायसे न च । बाधीणस्य मांसेन तृप्तिर्द्वा-
 दशवर्षिकी । काशशाकं महाशल्काः खड्गलोहा-
 भिषं मधु । आनन्द्यायैव कल्पन्ते सन्त्यद्वाणि च सर्वशः ।
 यत्किञ्चिन्मधुना मिश्रं प्रदद्यात्तु तृयीदशीम् । तदप्य-
 क्षयमेव स्याद्वर्षासु च मघासु च । अपि नः स कुले
 जायाद्यो नो दद्यात्तत्रयोदशीम् । पायसं मधुसर्पिभ्यां
 प्राक्काये कुञ्जरस्य च । यद्वयद्दति विधिवत् सत्यम्
 अद्वासमन्वितः । तत्तत् पितृणां भवति परत्नान्त-
 मक्षयम् । जन्मपक्षे दशम्यादौ वर्ज्यं यित्वा चतुर्दशीम् ।
 आहुते प्रशस्तास्तिथयो यथैता न तथेतराः । युक्तुं कुर्वन्
 दिनर्क्षेषु सर्वान् कामान् समन्नुते । अयुक्तुं ह पितृन्
 सर्वान् पक्षां प्राप्नोति पुष्कलाम् । यथा चैवापरः पक्षः
 पूर्वपक्षादुर्विशिष्यते । तथा आहुतस्य पूर्वाह्णादपराह्णो
 विशिष्यते । प्राचीनायोतिना सत्यगपसव्यमतन्द्रिणा ।
 पितृप्रसा निधनात् कार्यं विधिवद्दर्भपाणिना । रात्रौ
 आहुं न कुर्वीत राक्षसी कीर्त्तिता हि सा । सन्ध्ययो-
 रुभयोश्चैव सूर्यो चैवाचिरोदिते । अनेन विधिना
 आहुं विरुद्धस्यैव निर्वपेत् । हेमन्तयोग्यवर्षासु पाञ्च-
 यज्ञक्रमन्वहम् । न पृत्ययज्ञियो होमो लौकिकेऽग्नौ-
 विधीयते । न दर्शेन विना आहुमाहिताग्नेर्हि-
 जन्मनः । यदेव तर्पयत्यङ्घ्रिः पितृन् स्नात्वा द्विजो-
 त्तमः । तेनैव कृत्स्नमाप्नोति पितृयज्ञक्रियाफलम् । वस्त्रं
 वर्दन्तं वै पितृन् रुद्राश्चैव पितामहान् । प्रपिताम-
 हास्त्रादित्यान् श्रुतिरेषा सनातनी । विधवायी भवेन्नित्यं
 नित्यं वास्तवभोजनः । विधवो भुक्त्येषन्तु यज्ञशेषं
 तथाऽश्नुतम् । एतद्दोऽभिहितं सर्वं विधानं पाञ्चयज्ञि-
 कम् । द्विजातिस्तुल्यदृष्टीनां विधानं 'अयतामिति'
 १५० । 'चतुर्थमायुषो भागसुषित्वाद्यं गुरौ द्विजः ।
 द्वितीयमायुषो भागं कृतदारो गृहे वसेत् । अष्टोदशैव
 भूतानामत्यग्नौरेष वा पुनः । या दृष्टिस्तं सनास्याय
 विप्रो जीवेद्दण्डपदि । यात्रामालप्रसिद्धार्थं स्वैः कर्म-
 भिरगर्हितैः । अङ्गशेन शरीरस्य कुर्वीत घनसञ्चयम् ।

कृतास्तताभ्यास्तीवेत्तु स्मृतेन प्रवृत्तेन वा । सत्यान्वता-
 स्त्वया वापि न खट्वया कदाचन । कृतसुखशिव
 ज्ञेयमस्मृतं स्यादयाचितम् । स्मृतन्तु याचितं भैक्षं प्रवृत्तं
 कर्षणं स्मृतम् । सत्यान्वतन्तु वाचिष्यं तेन चैवापि
 जीव्यते । सेवा श्रद्धातिराख्याता तस्मात्तां परिवर्ज्येत् ।
 कुशूलधान्यको वा स्यात् कुम्भीधान्यक एव वा । त्र्यहै-
 हिको वापि भवेद्दशस्तनिक एव वा । चतुर्णामपि
 चैतेषां द्विजानां गृहमेधिनाम् । व्यायान् परः परो
 ज्ञेयो धर्मतो लोकजित्तमः । षट्कर्मैको भवत्येषां त्रिभि-
 रन्यः प्रवर्त्तते । द्वाभ्यामेकचतुर्थस्तु ब्रह्मसत्त्वेण जीवति ।
 वर्त्तयंश्च शिलोष्काभ्यामग्निहोत्रपरायणः । इष्टीः
 पार्वयनान्तीयाः केवला निर्वपेत् सदा । न लोकदृक्
 वर्त्तेत दृष्टिहेतोः कथञ्चन । अजिह्वाभयठां शुद्धां
 जीवेद्ब्राह्मणजीविकाम् । सन्तोषं परमास्वाद्य सुखायी
 संयतो भवेत् । सन्तोषमूलं हि सुखं दुःखमूलं विष-
 र्थयः । अतोऽन्यतमया दृष्ट्या जीवंस्तु स्नातको-
 द्विजः । स्वर्गायुष्ययस्याणि व्रतानीमानि धारयेत् ।
 वेदोदितं स्वकं कर्म नित्यं कुर्यादतन्द्रितः । तद्धि कुर्वन्
 यथाशक्ति प्राप्नोति परमां गतिम् । नेहेतायान् प्रस-
 ज्जेन न विरुद्धेन कर्मणा । न विद्यामानेष्वर्थेषु नात्यरि-
 भपि यतस्ततः । इन्द्रियार्थेषु सर्वेषु न प्रसज्जेत का-
 मतः । अतिप्रसक्तिचैतेषां मनसा सद्भिर्वर्त्तयेत् ।
 सर्वान् परित्यजेदर्थान् स्वाध्यायस्य विरोधिनः । यथा-
 तथाध्यापयंस्तु सा ह्यस्य कृतकल्पता । वयसः कर्मणो-
 ऽर्थस्य श्रुतस्याभिजनस्य च । वेधवाग्बुद्धिबाह्यमाच-
 रन् विचरेदिह । बुद्धिदृष्टिकराण्याशु धन्यानि च हि-
 तानि च । नित्यं शास्त्राण्यवेक्षेत निगमाश्चैव वैदि-
 कान् । यथा यथा हि पुरुषः शास्त्रं समधिगच्छति ।
 तथातथा विजानाति विज्ञानश्चास्य रोचते । अभियज्ञं
 देवयज्ञं भूतयज्ञञ्च सर्वदा । न्ययज्ञं पितृयज्ञञ्च यथा-
 शक्ति न ह्यपयेत् । एतानेके महायज्ञान् यज्ञशास्त्र-
 विदो जनाः । अनीहमानाः श्रुतमिन्द्रियेष्वेव जुह्वति ।
 वाच्येके जुह्वति प्राणं प्राण्ये वाचञ्च सर्वदा । वाचि
 प्राण्ये च पश्यन्तो यज्ञनिर्दृष्टिमक्षयाम् । ज्ञानेनैवापरे
 विप्रा यजन्त्येतेर्मखैः सदा । ज्ञानमूलां क्रियामेषां
 पश्यन्तो ज्ञानचक्षुषा । अग्निहोत्रञ्च जुहुयादायन्ते
 दुनिशोः सदा । दर्शेन चार्द्धमासान्ते पौर्णमासेन चैव
 हि । शश्यान्ते नवमस्येष्ट्या तथर्त्यन्ते द्विजोऽध्वरैः ।